

УДК.657.1

К.е.н., доц. Олійник Т. О., магістр Каракулова А. П.

¹Запорізький національний технічний університет, м. Запоріжжя

²Запорізький національний технічний університет, м. Запоріжжя

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА ЇХ ЗВІТУВАННЯ

Анотація. В статті розглянуто економічний і правовий підходи до визначення сутності зобов'язань, з'ясовано наявність різних підходів до класифікації поточних зобов'язань, обґрунтовано необхідність виділення різноманітних класифікаційних ознак для групування зобов'язань з метою їх оптимізації, розглянуто види оцінок балансової вартості зобов'язань та запропоновано для бухгалтерського обліку позик відкриття додаткових субрахунків. Виявлено невідповідність побудови типового плану рахунків в частині поточних зобов'язань з базовими принципами його побудови.

Ключові слова: зобов'язання, довгострокові зобов'язання, поточні зобов'язання, забезпечення наступних витрат і платежів, класифікація зобов'язань, оцінка, облік, фінансова звітність.

Актуальність проблеми. Користувачам постійно потрібна повна, правдива та неупереджена інформація про фінансовий стан підприємства, що є метою бухгалтерського обліку, саме тому питання, пов'язане з обліком зобов'язань є актуальним у будь-який час. Лише в останні роки більше уваги починає приділятися проблемам класифікації зобов'язань підприємства, їх оцінці та відображенню у фінансовій звітності. Причиною цього є підвищення кількості випадків існування кредиторської заборгованості та сумніви щодо її погашення в майбутньому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За останні роки зросла кількість публікацій, присвячених обліку зобов'язань. У своїх працях на питання оцінки зобов'язань звертали увагу Ф. Ф. Бутинець, Н. М. Малюга, Л. Г. Ловінська, Я. В. Соколов, М. О. Козлова та ін. Українські науковці, беззаперечно, вносять значний вклад у становлення і розвиток системи обліку, аналізу та контролю зобов'язань, який необхідний для ефективної діяльності підприємства, проте праці характеризуються високим ступенем узагальнення проблем, які потребують подальшої деталізації. Саме тому питання щодо обліку зобов'язань й досі залишається нерозкритим в науковій літературі, а, отже, існує необхідність у подальшому вивченні цього питання, створення комплексної методики організації обліку та розкриття інформації у фінансовій звітності для різних користувачів.

Постановка завдання. Метою написання статті є дослідження видів оцінки балансової вартості поточних та довгострокових зобов'язань у вітчизняній практиці бухгалтерського обліку, з наданням їх зв'язку з планом рахунків і фінансовою звітністю та розробка рекомендацій щодо удосконалення організації бухгалтерського обліку окремих видів поточних зобов'язань.

Виклад основного матеріалу. Основними документами, які регулюють зобов'язання в Україні, є Господарський та Цивільний кодекси України. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про поточні та довгострокові зобов'язання підприємств та розкриття її у фінансовій звітності визначають НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [1], П(С)БО 11 «Зобов'язання» [2], П(С)БО 13 «Фінансові інструменти», П(С)БО 14 «Оренда», П(С)БО 17 «Податок на прибуток»; П(С)БО 26 «Виплати працівникам», Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [3], тощо. Помилки, яких припускаються підприємства, часто є наслідками помилок у формуванні облікової політики, відсутності організації системного та послідовного застосування правил обліку зобов'язань, недостатнього розуміння положень бухгалтерського обліку.

У Законі України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні"[4]., як і в НП(С)БО 1 надається визначення зобов'язань як категорії бухгалтерського обліку та

фінансової звітності:

Зобов'язання - заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, в майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють в собі економічні вигоди.

Це визначення є дуже важливим, оскільки визначає ті характеристики зобов'язань, які впливають на визнання цієї позиції як такої. Залежно від варіювання цих характеристик заборгованість може бути визнана і відображена як зобов'язання або ні, можуть змінюватись оцінка та характеристика зобов'язань на момент здійснення бухгалтерських записів і складання фінансової звітності, та у майбутньому. З іншого боку, правила обліку зобов'язань є дуже тісно пов'язаними з іншими положеннями бухгалтерського обліку. Тому уникнути проблем з обліком зобов'язань неможливо не побудувавши відповідним чином інші елементи облікової системи, такі як, наприклад облік доходів та витрат, облік активів тощо.

Сукупна оцінка окремих видів зобов'язань використовується для визначення рівня платоспроможності підприємства, його загальної і швидкої ліквідності. Тому статті зобов'язань у балансі відіграють велику роль в аналітичних процедурах, що здійснюються зовнішніми і внутрішніми користувачами фінансової звітності, а виходить, і в ефективності економічних рішень, що ними приймаються.

Зобов'язання відбивається в балансі за умови, що його оцінка може бути вірогідно визначена й існує імовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок його погашення. Погашення зобов'язання може здійснюватися шляхом:

- сплати кредитору коштів;
- відвантаження готової чи продукції товарів у рахунок отриманого авансу від покупця.
- заміняє дане зобов'язання іншим зобов'язанням;
- перетворює зобов'язання в капітал.

Як бачимо, у кожному випадку погашення зобов'язання зв'язане з вибуттям активів, а значить зменшенням майбутніх економічних вигод і результаті вибуття ресурсів підприємства.

Іноді, якщо постачальнику, перед яким виникла кредиторська заборгованість, виписується вексель, то в цьому випадку одне зобов'язання замінюється іншим зобов'язанням за виданим векселем.

Наведемо приклад. Підприємство одержало від замовника аванс на виконання ремонтних робіт. Виникло зобов'язання, пов'язане з одержанням авансу. За виконані і прийняті замовником ремонтні роботи працівникам нараховувалася заробітна плата, тобто виникло нове зобов'язання по оплаті праці, що замінило («погасило») попереднє — зобов'язання по отриманому авансі.

Але остаточне погашення зобов'язань і в першому випадку, і в другому зв'язано з вибуттям у майбутньому ресурсів (активів) підприємства, тобто зменшення майбутніх економічних вигод.

Іноді, погашення зобов'язання приводить до збільшення вартості власного капіталу підприємства. Така ситуація виникає тоді, коли кредитор погоджується одержати як компенсацію від свого партнера акції, випущені їм у минулих чи звітних періодах. Але й у цьому випадку і майбутньому варто очікувати зменшення ресурсів підприємства внаслідок розподілу прибутку (сплати дивідендів) чи майна акціонерного товариства.

Якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню в наступних періодах, виникає зобов'язання по нарахованих відсотках.

Звичайна сума, що підлягає сплаті для погашення кредиторської заборгованості, визначається договором (контрактом) чи розраховується на підставі встановлених правил (тарифів, ставок, норм і т.д.).

Дослідити і класифікувати підходи до оцінки зобов'язань, що використовуються в обліку, за національною нормативною базою неможливо, оскільки згідно п.12 П(С)БО 11 «Зобов'язання» надається оцінка тільки поточних зобов'язань, які відображаються у балансі за сумою погашення. Тобто в національній нормативній базі відсутній окремий

документ, подібний до Концептуальної основи фінансової звітності [4], який би висвітлював загальні підходи до оцінювання об'єктів бухгалтерського обліку. Відповідно до пункту 4.55 Концептуальної основи фінансової звітності зобов'язання у міжнародній практиці оцінюються за однією з чотирьох видів вартості наданих на рисунку 1.

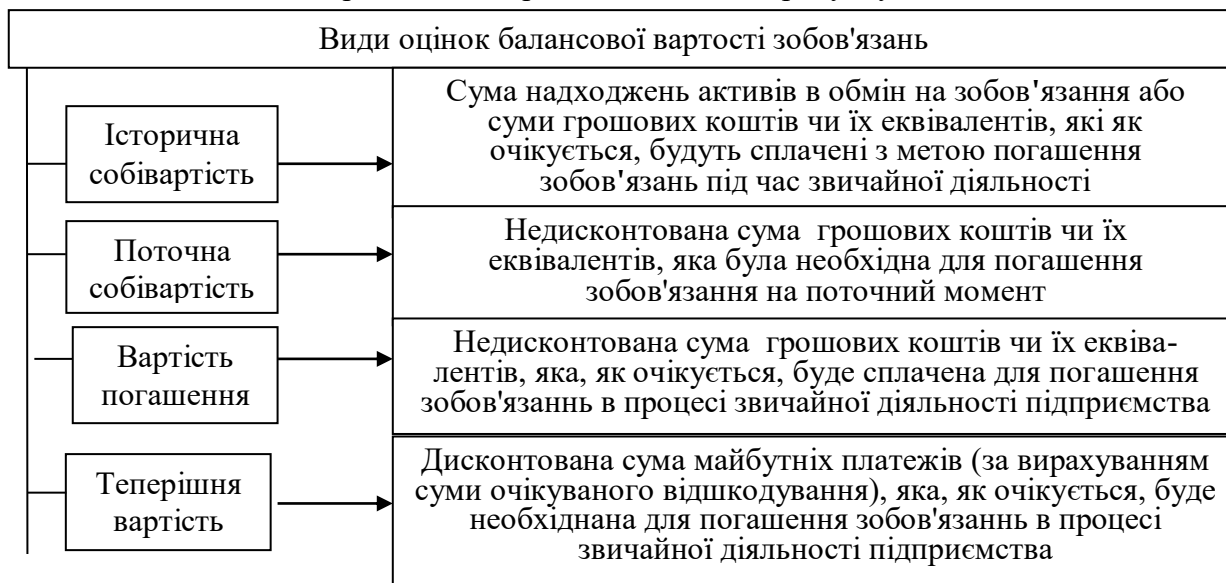

Рис. 1. Види оцінок балансової вартості зобов'язань

Найчастіше за базу оцінки зобов'язань для складання фінансових звітів, суб'єкти підприємницької діяльності беруть історичну собівартість, яка комбінується з іншими видами оцінки.

Довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки, відбиваються в балансі по їхній дійсній вартості. Визначення дійсної вартості залежить від умов і виду зобов'язання. Поточні зобов'язання відбиваються в балансі по сумі погашення. Сума погашення — недисконтована сума коштів чи їхніх еквівалентів, що, як очікується, буде сплачена для погашення зобов'язання в процесі звичайної діяльності підприємства [7].

Організація та ведення обліку зобов'язань і правильне відображення їх у фінансовій звітності залежить від того, наскільки правильно здійснено класифікацію зобов'язань та вибрано класифікаційні ознаки. Залежно від критеріїв класифікації можуть бути виділено різні види зобов'язань, які представлено в таблиці 1.

Таблиця 1

Види зобов'язань згідно критеріїв класифікації

Критерії класифікації зобов'язань	Види зобов'язань
за тривалістю терміну погашення заборгованості	• поточні зобов'язання • довгострокові зобов'язання
залежно від визначеності терміну та оцінки зобов'язань	• зобов'язання з повністю визначеними умовами • забезпечення, • непередбачені зобов'язання
за платністю	• із виплатою відсотків позичальнику - відсоткові, фінансові зобов'язання, • безвідсотков фінансові зобов'язання і
за видами господарської діяльності	• пов'язані з комерційною діяльністю підприємства • непов'язані з комерційною діяльністю підприємства зобов'язання;

за видами кредиторів	• зовнішні та внутрішні зобов'язання, • заборгованість перед банками та інша (небанківська), - заборгованість перед пов'язаними та непов'язаними сторонами
за умовами виникнення	• у зв'язку з одержанням товарів, робіт та послуг (аванси отримані). • у зв'язку з нарахуванням витрат, • у зв'язку з випуском цінних паперів (векселів, облігацій)
за виконанням умов погашення	• прострочені зобов'язання • непрострочені зобов'язання • відстрочені зобов'язання

Джерело: складено автором на основі [5,6,8]

Відповідно до П(С)БО 11 кредиторську заборгованість можна класифікувати як довгострокову і поточну.

Класифікацію зобов'язань згідно з П(С)БО 11 з урахуванням НП(С)БО 1 та Плану рахунків подано в таблиці 2.

Таблиця 2

Класифікація зобов'язань та їх зв'язок з Планом рахунків та звітністю

Вид зобов'язань	Склад зобов'язань	Оцінка зобов'язань в балансі	Рахунки (субрахунки) бухгалтерського обліку	Код рядка Балансу
Довгострокові зобов'язання	Довгострокові кредити банків	За дійсною вартістю, визначення якої залежить умов та виду зобов'язання	501, 502, 503, 504	1510
	Інші довгострокові фінансові зобов'язання		505, 506, 511, 512, 521, 522, 523	1515
	Відстрочені податкові зобов'язання		54	1500
	Інші довгострокові зобов'язання		531, 532, 55	1515
Поточні зобов'язання	Короткострокові кредити банків	За сумою погашення	601, 602, 603, 604, 605, 606	1600
	Поточна заборгованість по довгострокові зобов'язання		611, 612	1610
	Короткострокові векселі видані		621, 622	1605
	Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги		631, 632	1615
	Поточна заборгованість по розрахунках:		681	1635
	- по отриманих авансах;		641, 643, 642, 644	1620
	- с бюджетом;		651, 652, 653, 654, 655	1625
	- по страхуванню;		661, 662	1630
	- по оплаті праці;		671, 672	1640
	- с учасниками;		682, 683	1645
	- по внутрішніх розрахунках.		684, 685	1690
	Інші поточні зобов'язання			

Забезпечення для відшкодування майбутніх витрат	Для виплати відпусток працівникам	Визнаються витратами	471	1620
	На додаткове пенсійне забезпечення		472	
	На виконання договірних зобов'язань		473	
	На реструктуризацію		474	
	На виконання зобов'язань за обтяжувальними контрактами		474	
Непередбачені зобов'язання	Класифікуються за видами діяльності	Обліковуються на позабалансовому обліку за обліковою оцінкою	042	В балансі не відображається

Джерело: складено автором на основі [1,2,3]

Для того, щоб зобов'язання було визнано поточним, воно повинно відповідати визначеним критеріям. Воно повинно бути погашено:

- або протягом 12 місяців, починаючи з дати балансу;
- або протягом операційного циклу підприємства (тобто проміжку часу між покупкою запасів для здійснення діяльності й одержанням коштів від реалізації зробленої з них продукції, товарів, послуг), навіть якщо він перевищує 12 місяців.

Зобов'язання, які не можна назвати поточними, вважаються довгостроковими. Крім того, відповідно до пунктів 8 і 9 П(С)БО 11 довгостроковим вважається:

- зобов'язання, на яке нараховуються відсотки та яке підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців з дати балансу, якщо первісний термін погашення був більше ніж дванадцять місяців та до затвердження фінансової звітності існує угода про переоформлення цього зобов'язання на довгострокове (п.8);

- довгострокове зобов'язання за кредитною угодою (якщо угода передбачає погашення зобов'язання на вимогу (позикодавця кредитора) у разі порушення певних мов, пов'язаних з фінансовим станом позичальника), умови якої порушені, вважається довгостроковим, якщо:

- а) позикодавець до затвердження фінансової звітності погодився не вимагати погашення зобов'язання внаслідок порушення;
- б) не очікується виникнення подальших порушень кредитної угоди протягом дванадцяти місяців з дати балансу (п.9).

Усі довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки, відбиваються в балансі підприємства по їхній нинішній вартості. Крім цього, П(С)БО № 11 передбачає два специфічних моменти, що обговорені в п. 8 і 9 стандарту, коли зобов'язання, що, здавалося б, повинне визнаватися поточним, усе-таки є довгостроковим.

Перший момент (п. 8) стосується, довгострокових зобов'язань, на які нараховуються відсотки (кредити, позички, облігації, векселі) і які повинні потрапити в розділ поточної заборгованості по довгострокових зобов'язаннях, тобто підмети погашенню протягом 12 місяців з дати балансу. Такі зобов'язання продовжують залишатися довгостроковими, якщо:

- первісний термін погашення складав період, що перевищує 12 місяців;
- до твердження фінансової звітності мається угода про переоформлення цього зобов'язання на довгострокове.

Наприклад, підприємство укладає договір, відповідно до якого воно одержує кредит терміном на 3 роки з умовою погашення основної суми боргу наприкінці терміну, за який справно платить відсотки. Після закінчення двох з половиною років при складанні балансу за півріччя бухгалтер зробив проводки:

Дт 501
«Довгострокові кредити банків
у національній валюті»

Кт 611
«Поточна заборгованість по
довгострокових зобов'язаннях у національній
валюті»

Тобто перевів заборгованість за довгостроковим кредитом, що спочатку враховувалася на субрахунку 501, до складу поточної. Однак керівництво підприємства вирішило відкласти погашення кредиту ще на рік, і домовилося про це з керівництвом банку, оформивши за всіма правилами додаткову угоду на пролонгацію кредиту, згідно чого бухгалтером внесено відповідні корективи в обліку проводкою:

Дт 611
«Поточна заборгованість по
довгострокових зобов'язаннях у
національній валюті»,

Кт 503
«Відстрочені довгострокові
кредити банків у національній
валюті».

Перевішивши суму заборгованості за кредитом з поточної в довгострокову, надалі можна зробити проводки Дт 501 Кт 503.

Другий момент (п. 9), відповідно до якого зобов'язання продовжує залишатися довгостроковим, стосується специфічної форми кредитних угод, що повинні бути погашені за вимогою кредитора у випадку порушення визначених умов, зв'язаних з фінансовим положенням позичальника. Щоб довгострокове зобов'язання по такій угоді вважалось довгостроковим, необхідно кілька умов:

- угода повинна бути порушена;
- до твердження фінансової звітності займодавець погодився не вимагати погашення зобов'язань унаслідок його порушення;
- виникнення подальших порушень кредитної угоди не очікується протягом 12 місяців з дати балансу.

Класичним прикладом таких кредитів є кредитні лінії, кредитування по поточному рахунку (поточний рахунок із правом овердрафта), тобто кредити, надані в таких сумах, що можуть бути погашені за вимогою кредитора для заповнення тимчасового недоліку в оборотному капіталі на термін від 1 до 2 років.

Для обліку короткотермінових кредитів і позик у Плані рахунків передбачено рахунок 60 «Короткотермінові позики», на якому здійснюється облік розрахунків за кредитами банків у національній та іноземній валютах, термін повернення яких не перевищує року з дати балансу, та за протермінованими позиками. Таким чином, можна зробити висновок, що рахунок 60 «Короткотермінові позики» призначений переважно для обліку банківських кредитів, оскільки за цим рахунком не визначено окремого субрахунку для обліку позик. У разі, якщо підприємство отримало позику від небанківських установ, то запропоновано для обліку цієї позики відкрити додаткові субрахунки: 607 «Інші короткотермінові позики в національній валюті» та 608 «Інші короткотермінові позики в іноземній валюті» [5, 53].

Висновки. Як об'єкт обліку, зобов'язання – один з основних чинників, що впливає на ліквідність, кредитоспроможність і стійкість підприємства. Раціональна організація обліку зобов'язань сприяє зміцненню договірної і розрахункової дисципліни, прискоренню оборотності оборотних коштів а, отже, поліпшенню фінансового стану підприємства, а правильно розроблена стратегія управління зобов'язаннями сприяє формуванню репутації надійної і відповідальної фірми. Запропоновані шляхи вирішення проблем відображення обліку поточних зобов'язань сприятимуть їх повному та достовірному відображенню на рахунках бухгалтерського обліку. Це, в свою чергу, дозволить врегулювати взаємовідносини між суб'єктами господарювання та іншими учасниками господарських відносин під час

здійснення поточних зобов'язань. Прийняття управлінських рішень здійснюється на підставі інформації про поточні зобов'язання, що формується у системі бухгалтерського обліку. Чітка організація і методика обліку нададуть можливість забезпечити отримання об'єктивної інформації для аналізу і контролю поточних зобов'язань, проведення якого сприяє ефективному формуванню, підготовці та прийняттю управлінських рішень щодо діяльності підприємства та підтриманню їхньої фінансової стійкості та платоспроможності на високому рівні.

Список літератури

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buhgalter911.com>
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buhgalter911.com>
3. Інструкція з застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 21.12.99 р. № 893/4186.
4. Концептуальна основа фінансової звітності, видана РМСБО у вересні 2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_009. - Назва з екрану.
5. Самохвал Н.П. Місце поточних зобов'язань в системі бухгалтерського обліку підприємства / Н.П. Самохвал // Економіка та держава. — 2011.—№9. — С. 53–57
6. . Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування та звітність: Підручник. — К.: Алерта., 2008. —1012 с.
7. Бухгалтерський фінансовий облік [текст]: підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів [Ф.Ф. Бутинець та ін.]; під заг. ред. [і з передм.] Ф.Ф. Бутинця. - 8-ме вид., доп. і перероб. - Житомир: ПП "Рута", 2009.-912 с.
8. Посібник з бухгалтерського обліку / С. Я. Зубілевич, І. Ю. Кравченко, О. О. Прокопенко, Д. Г. Школьніков, Н. С. Юревич [Електронний ресурс]. – Режим доступу WWW.ibtci-arp.kiev.ua

Т. О. Олійник, А. П. Каракулова

ОСОБЕННОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ УЧЕТА ОБЯЗАТЕЛЬСТВ И ИХ ОТЧЕТНОСТЬ

В статье рассмотрены экономическое и правовое подходы к определению сущности обязательств, выяснено наличие различных подходов к классификации текущих обязательств, обоснована необходимость выделения различных классификационных признаков для группировки обязательств с целью их оптимизации, рассмотрены виды оценок балансовой стоимости обязательства " обязательств и предложены для бухгалтерского учета займов открытия дополнительных субсчетов. Выявлено несоответствие построения типового плана счетов в части текущих зобов'язань с базовыми принципами его построения.

Ключевые слова: обязательства, долгосрочные обязательства, текущие обязательства, обеспечение будущих расходов и платежей, классификация обязательств, оценка, учет, финансовая отчетность.

Т.А.Олейник, А.П.Каракулова

FEATURES OF THE ORGANIZATION OF LIABILITIES ACCOUNTING AND THEIR REPORTING

In this paper, economic and legal approaches to the definition of the nature of liabilities are analysed; the existence of different approaches to the classification of current liabilities is found out; the necessity of distinguishing various classification features to group obligations with the aim of their optimization is substantiated; the types of evaluations of liabilities book value are examined

and opening of additional subaccounts for the loans accounting is proposed. The inconsistency between the construction of a typical chart of accounts in terms of current liabilities and the basic principles of its construction is revealed.

Key words: *liabilities, long-term liabilities, current liabilities, following expenses and payments security, classification of liabilities, valuation, accounting, financial reporting.*

T. O.Oliinyk, A.P.Karakulova

REFERENCES

1. National Accounting Standard (Standard) 1 "General Requirements for Financial Statements". Retrieved from <http://buhgalter911.com> (in Ukr.).
2. Accounting regulations (standard) 11 "Commitments". Retrieved from <http://buhgalter911.com> (in Ukr.).
3. Ministry of Finances of Ukraine (1999). Instruction on the application of the Account of the accounts of assets, capital, liabilities and business operations of enterprises and organizations, approved by the order of the Ministry of Finance of Ukraine dated November 30, 1995, No. 291, registered with the Ministry of Justice of Ukraine on December 21, 1995 No. 893 / 4186 (in Ukr.).
4. Conceptual basis of financial statements issued by the IASB in September 2010. Retrieved from http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_009 (in Ukr.).
5. Samokhval N. (2011). Mistse potochnykh zobov'yazan' v systemi bukhhalters'koho obliku pidpryyemstva [Place of current liabilities in the accounting system of the enterprise], 9, 53-57 (in Ukr.).
6. Tkachenko NM Accounting Financial Accounting, Taxation and Accountability: Textbook. - K. : Alerta., 2008. -1012 p. (in Ukr.).
7. Accounting financial accounting [text]: textbook for students of the specialty "Accounting and audit" of higher education institutions [F.F. Butinets et al.]; Under the congregation Ed. [And with the fore.] F.F. Button - 8th appearance, additional. And processing. - Zhytomyr: PE "Ruta", 2009 -912 p. (in Ukr.).
8. The bookkeeping manual / S. Ya. Zubilevich, I. Yu. Kravchenko, O. O. Prokopenko, D. G. Shkolnikov, N. S. Yurevich [Electronic resource]. - Mode of access WWW.ibtci-arp.kiev.ua (in Ukr.).

SUMMARY

In the process of economic activity of enterprises, their economic relations with other entities of the market, including individuals and state bodies, are intensified, which causes the emergence of current liabilities. As a source of formation and financing of assets, the latter play an important role in the economic activity of enterprises. The issue of accounting for changes in obligations still remains completely undisclosed in the scientific literature, and, consequently, there is a need for further study of this issue, the creation of a comprehensive methodology for accounting and disclosure of information in the financial statements for different users.

Commitments are financial obligations whose value is known or can be estimated with sufficient probability. The liability is reflected in the balance sheet, provided that its assessment can be reliably determined and there is a likelihood of a reduction in future economic benefits as a result of its repayment. Detailed information about financial obligations of an enterprise is important for those who make decisions about investing in an enterprise, since the obligations represent requirements for enterprise resources. An enterprise receives or generates resources from three sources: a) the capital was paid by the owners (founders) of the enterprise; B) operating income; C) funds provided by creditors. Lenders provide funds to the company through cash loans or through sales of real estate, goods and services on credit.

For users of the financial statements, the commitments presented in the balance sheet and the corresponding interest expense recognized in the income statement are important in the analysis of the financial performance of the enterprise and its current financial position. By exercising significant influence on the financial stability and solvency of business entities, current liabilities in view of the dynamic nature require efficient cash flow management, control over the actual state of payments, especially during the financial crisis. This becomes possible subject to the availability of reliable, qualitative and adequate information on the debt that is formed in the accounting system.

The process of economic development is inextricably linked with the information provision of the business entities. The most important component of the information provision of the economic life of the society is the accounting data, which provides information about the financial state of the enterprise to interested parties, who use this data to make managerial decisions. A significant component of the financial condition of the entity is the information about the obligation, their dynamics of change, which is used in assessing the solvency or financial stability of the enterprise. The largest number of existing problem issues and related proposals for accounting of economic life facts, which form the obligations of the enterprise, relate to the accounting of discounts, operations for the provision of commercial loans, and interest accrual for the use of borrowed funds.

The article deals with the economic and legal approaches to the definition of the nature of obligations, the existence of different approaches to the classification of current obligations is clarified, the necessity of allocating various classification features for grouping of obligations with the aim of their optimization has been substantiated, types of estimates of book value of liabilities' And proposed for the accounting of loans for the opening of additional subaccounts. The inconsistency of the construction of a typical chart of accounts in terms of current obligations with the basic principles of its construction is revealed.

Key words: liabilities, long-term obligations, current liabilities, provision of the following expenses and payments, classification of liabilities, estimation, accounting, financial reporting.

Oliinyk T. O., Karakulova A.P.

Відомості про авторів

Прізвище	1) Олійник Тетяна Олександрівна, 2) Каракулова Альона Павлівна
Повна назва навчального закладу	Запорізький національний технічний університет
Вчений ступінь, вчене звання, посада	1) К.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи і страхування 2) Здобувач кваліфікаційного рівня «магістр»
Адреса для листування	Олійник Тетяна Олександрівна, кафедра ФБСтаС, вул. Жуковського, буд. 64, м. Запоріжжя, 69002
Телефони	066-882-09-81 моб.
Адреса електронної пошти	155tanya@gmail.com